

The Gujarat Government Gazette
EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. XXXI

TUESDAY, JUNE 6, 1989/JAYAISTHA 16, 1911

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a separate compilation.

PART I-A

CENTRAL SECTION

Orders and Notifications (other than those published in Part IV-B) under the Gujarat Local Boards, Village Panchayats, Municipal Boroughs, District Municipal, Primary Education and Local Fund Audit Acts.

PANCHAYATS AND RURAL HOUSING DEPARTMENT

Notification

Sachivalaya, Gandhinagar, 30 May, 1989.

GUJARAT PANCHAYATS ACT, 1961.

No. KP/13/89/PRR/1081/4021(81)-D :—In exercise of the powers conferred by section 323 read with sub-section (3) of section 203 of the Gujarat Panchayats Act, 1961 (Guj. VI of 1962), the Government of Gujarat hereby makes the following rules for regulating the reservation of vacancies to the posts in the Gujarat Panchayats Services for ex-servicemen, namely :—

1. Short title.—These rules may be called the Gujarat Panchayat Services (Reservation of vacancies for Ex-Servicemen) Rules, 1989.

2. Definitions :—In these rules, unless the context otherwise requires,—

(a) "armed forces of the Union" means the Naval, Military or Air Forces of the Union ;

(b) "Disabled ex-servicemen" means an ex-serviceman who, while serving in the Armed Forces of the Union was disabled in operation against the enemy or in disturbed areas ;

(c) "Ex-serviceman" means a person who has served in any rank (whether as combatant or as non-combatant), in the Armed Forces of the Union, including the Armed Force of the former Indian States but excluding the Assam Rifles, Defence Security Corps, General Reserve Engineering Force, Lok Sahayak Sena and Territorial Army, for a continuous period of not less than six months after attestation, and

(i) has been released, otherwise than at his own request or by way of dismissal or discharge on account of misconduct or inefficiency, or has been transferred to the reserve pending such release, or

(ii) has to serve for not more than six months for completing the period of service requisite for becoming entitled to be released or transferred to the reserve as aforesaid or

(iii) has been released at his own request after completing five year's service in the Armed Force of the Union ;

(d) "Reserved vacancies" means vacancies reserved under rule-4 for being filled by ex-serviceman.

3. **Application** :—These rules shall apply to all the categories of superior and inferior panchayat service and to all such posts in that service.

4. **Reservation of Vacancies** :—(1) Ten percent of the vacancies in each of the categories of superior panchayat service and of such posts in that service and twenty percent of the vacancies in each of the categories of inferior panchayat service and of such posts in that service including permanent vacancies filled initially on a temporary basis and temporary vacancies which are likely to be made permanent or are likely to continue for three months or more, to be filled in by direct recruitment in any year shall be reserved for being filled by ex-serviceman ;

Provided that the percentage of reservation so specified for ex-serviceman in a category of posts shall be increased or decreased in any one recruitment year to the extent to which the total number of vacancies reserved for ex-serviceman Scheduled Castes and Scheduled Tribes (including the carried forward reservations for Scheduled Castes and Scheduled Tribes) and for any other categories taken together falls short or is in excess, as the case may be, of fifty percent of the vacancies in that category of posts filled in that year :

Provided further that in case of an increase in the reservation for the ex-serviceman under the preceding proviso the additional vacancies so made available for them shall be utilised first for the appointment of disabled ex-serviceman and if any such vacancies still remain unfilled thereafter the same shall then be made available to other ex-servicemen.

(2) Out of the vacancies reserved for being filled by ex-serviceman, vacancies shall be reserved for candidates belonging to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in accordance with orders as are issued in this behalf by the Government from time to time :

Provided that if any ex-serviceman belonging to a Scheduled Caste or a Scheduled Tribes is selected, his selection shall be counted against the overall quota of reservations that shall be provided for Scheduled Castes or Scheduled Tribes in accordance with the orders issued by the Government from time to time.

5. **Special provision regarding age limit**.—For appointment to reserved vacancies every ex-serviceman who has put in not less than six months continuous service in the Armed Forces of the Union shall be allowed to deduct the period of such service from his actual age and if the resultant age does not exceed the maximum age limit prescribed for the post and service for which he seeks appointment by more than three years, he shall be deemed to satisfy the condition regarding age limit.

6. **Special provision regarding educational qualifications**.—(1) For appointment to any reserved vacancies in any of the posts of Peon, Daftary, Jamadar and Record Sorter in the Inferior Panchayat Service, every ex-serviceman who has put in not less than three years service in the Armed Forces of the Union shall be exempted from the prescribed educational qualifications.

Explanation.—In computing the period of service for the purpose of this sub-rule the period of service which a person has put in, in the Armed Forces of the Union any period during which he served in a Civil Department of the Government of India shall be included:

(2) For appointment to any reserved vacancy in the posts other than those referred to in sub-rule (1), the appointing authority may at its discretion having regard to economic condition of such ex-serviceman relax the minimum educational qualifications, if any, prescribed in respect of such posts in favour of ex-serviceman who are otherwise eligible for appointment to such posts,

(3) For appointment to any reserved vacancies in categories of superior panchayat service posts, a matriculate Ex-serviceman (which term includes an ex-serviceman, who has obtained the Indian Army Special Certificate of Education or the corresponding certificate in the Navy or the Air Force), who has put in not less than 15 year's service in the Armed Forces of the Union may be considered eligible for appointment to the posts for which the essential educational qualification prescribed is graduation and where—

(a) work experience of technical or professional nature is not essential; or

(b) though non-technical professional work experience is prescribed as essential yet the appointing authority is satisfied that the ex-serviceman is expected to perform the duties of the post by undergoing on the job training for a short duration.

(4) For appointment to any reserved vacancies in categories of superior panchayat service and inferior panchayat service, where the prescribed minimum educational qualification is matriculation, the appointing authority may, at his discretion, relax the minimum educational qualifications in favour of ex-serviceman who has passed the Indian Army Class-I Examination or its equivalent examination in the Navy or the Air Force, and who has put in at least 15 year's service in the Armed Forces of the Union and is otherwise considered fit to hold the post, in view of his experience and other qualifications.

7. Lower Standard for Selection.—In the case of direct recruitment, if sufficient number of candidates from the ex-serviceman is not available on the basis of general standard to fill all the vacancies reserved for them, candidates belonging to the category of ex-serviceman may be selected under a relaxed standard of selection to make up the deficiency in the reserved quota subject to the condition that such relaxation shall not affect the level of performance by such candidates.

8. Amendment of Recruitment Rules.—All rules regulating the recruitment to any of the posts in the Inferior Panchayat Service and Superior Panchayat Service under the Panchayats Services shall be subject to the provisions of these rules and shall be construed accordingly.

By order and in the name of the Governor of Gujarat,

NIRANJAN SINGH,
Secretary to Government.

જાહેરનામું

પંચાયત અને ગ્રામ ગૃહનિર્માણ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, તા. ૩૦મી મે, ૧૯૬૯.

ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૬૧.

ક્રમાંક : કેપી-૧૩/૮૯/પીઆરઆર/૧૦૮૧/૨૦૨૧/(૮૧) ૬.—ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ, ૧૯૬૧ (સન ૧૯૬૨ના ગુજરાતના ૬૪)ની કલમ ૨૦૩ની પેટા-કલમ (૩) સાથે વાંચતા, કલમ ૩૨૩થી મળેલી સત્તાની રૂબે, ગુજરાત સરકાર, આથી ગુજરાત પંચાયત સેવામાં માજી સૈનિકો માટેના હોદ્દાઓની ખાલી જગ્યાઓ અનામત રાખવા અંગે નિયમન કરવા માટે નીચેના નિયમો કરે છે :—

૧. ટુંકી સંજ્ઞા—આ નિયમો, 'ગુજરાત પંચાયત સેવા (માજી-સૈનિકો માટે ખાલી જગ્યાઓ અનામત રાખવા) બાબતના નિયમો, ૧૯૬૯' કહેવાશે.

૨. વ્યાખ્યા—આ નિયમોમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તે,—

(ક) "સંઘના સચક્ષ દળો" એટલે સંઘના સૈનિકો, નૌકા, લશ્કરી અથવા હવાઈ દળો;

(ખ) "અપંગ માજી સૈનિક" એટલે સંઘના સચક્ષ દળોમાં સેવા દરમિયાન જે માજી સૈનિક દુશ્મનો સામેની અથવા અર્થાત વિસ્તારોમાંની લશ્કરી હિલચાલમાં અપંગ બન્યા હોય તે માજી-સૈનિક;

(ગ) "માજી-સૈનિક" એટલે જે વ્યક્તિએ અંગાઉના દેશી રાજ્યોના સચક્ષ દળો સહિત, પણ આસામ-રાઈફલ્સ, સંરમણ સલામતી ટુકડી, સામાન્ય અનામત ઈજનેરી દળ, લોક-સલાયક સેના અને પ્રાદેશિક સેના સિવાય, સાખ કર્યા પછી, છ મહિના કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી સળંગ મુદત સુધી સંઘના સચક્ષ દળોમાં (લડાયક તરીકે અથવા બિન-લડાયક તરીકે) કોઈપણ દરજ્જામાં સેવા કરેલ હોય તે વ્યક્તિ; અને

(૧) પોતાની વિનંતિ સિવાય અન્યથા અથવા ગેરવર્તણૂક અથવા બિન-કાર્યદક્ષતાને લીધે બરતરફ કરીને અથવા છૂટી કરીને જેને મુક્ત કરવામાં આવી હોય અથવા એની રીતે મુક્ત કરવાનું અનિર્ણિત રાખીને, અનામત રાખેલ લશ્કરમાં જેની બદલી કરવામાં આવી હોય તે વ્યક્તિ, અથવા

(૨) ઉપર્યુક્ત પ્રમાણે મુક્ત થવાને અથવા અનામત રાખેલા લશ્કરમાં બદલી થવાને હકદાર બનવા માટે જુદી સેવાની મુદત પુરી કરવા માટે છ મહિના કરતાં વધુ ન હોય તેટલી મુદત સુધી જેણે સેવા કરવાની હોય તે વ્યક્તિ; અથવા

(3) સંઘના સશસ્ત્ર દળોમાં પાંચ વર્ષથી સેવા પૂરી કર્યા પછી તેની પોતાની વિનિતિથી જને મુક્ત કરવામાં આવી હોય તે વ્યક્તિ;

(4) "અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓ" એટલે માજી-સૈનિકો દ્વારા ભરવા માટે, નિયમ ૪ હેઠળ અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓ,

૩. લાગુ પડવા બાબત.—આ નિયમો ઉચ્ચ કક્ષાની અને નિમ્ન કક્ષાની પંચાયત સેવાના તમામ વર્ગોને અને તે સેવામાંની એવી તમામ જગ્યાઓને લાગુ પડશે.

૪. ખાલી જગ્યાઓ અનામત રાખવા બાબત.—(૧) પ્રારંભિક કામચલાઉ તરીકે ભરેલી કાયમી ખાલી જગ્યાઓ અને જે કાયમી થવાનો સંભવ હોય અથવા ત્રણ મહિના કે વધુ મુદત સુધી જે ચાલુ રહેવાનો સંભવ હોય તેવી કામચલાઉ ખાલી જગ્યાઓ સહિત, ઉચ્ચ કક્ષાની પંચાયત સેવાના વર્ગો પૈકીના દરેક વર્ગમાંની અથવા તે સેવામાંની જગ્યાઓ પૈકીની દરેક જગ્યાની કોઈપણ વર્ષમાં સીધી પસંદગીથી ભરવાની ખાલી જગ્યાઓના દસ ટકા અને નિમ્ન કક્ષાની પંચાયત સેવાના વર્ગો પૈકીના દરેક વર્ગમાંની અથવા તે સેવામાંની જગ્યાઓ પૈકીની દરેક જગ્યાની કોઈપણ વર્ષમાં સીધી ભરતીથી ભરવાની ખાલી જગ્યાઓના વીસ ટકા માજી-સૈનિકો દ્વારા ભરવા માટે અનામત રાખવામાં આવશે;

પરંતુ જગ્યાઓના વર્ગમાં માજી-સૈનિકો માટે એવી રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી અનામતની ટકાવારી, કોઈપણ એક ભરતી વર્ષમાં (અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટે આગળ ખેંચેલી અનામતની જગ્યાઓ સહિત) માજી-સૈનિકો, અનુસૂચિત જાતિઓ અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓ માટે અને સાથે ગણેલા અન્ય કોઈપણ વર્ગો માટે અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓની કુલ સંખ્યા તે વર્ષમાં ભરેલી જગ્યાઓના તે વર્ગમાંની ખાલી જગ્યાઓના પચાસ ટકાથી, યથાપ્રસંગ, નેટલી સીધી થાય અથવા વધુ તેટલે સુધી વધારતી જોઈશે. અથવા ઘટાડતી જોઈશે;

વધુમાં અગાઉના પરંતુક હેઠળ માજી-સૈનિકો માટેની અનામત જગ્યામાં વધારો કરવાની બાબતમાં, તેમના માટે એવી રીતે ઉપલબ્ધ કરાયેલ વધારાની ખાલી જગ્યાઓનો ઉપયોગ, અર્પણ માજી-સૈનિકોની નિમણૂક માટે પ્રથમ કરવા જોઈશે અને ત્યારબાદ એવી કોઈપણ ખાલી જગ્યાઓ હજુપણ ભરાઈ વગરની બાકી રહી હોય તો તે જગ્યાઓ અન્ય માજી-સૈનિકો માટે ઉપલબ્ધ કરવી જોઈશે.

(૨) માજી-સૈનિકો દ્વારા ભરવા માટે અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓમાંથી સરકારે આ અર્થે વખતોવખત બહાર પાડ્યા હોય તે હુકમો અનુસાર, અનુસૂચિત જાતિઓના અને અનુસૂચિત આદિજાતિઓના ઉમેદવારો માટે ખાલી જગ્યાઓ અનામત રાખેલી જોઈશે.

પરંતુ અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓ કોઈપણ માજી-સૈનિક પસંદ થાય, તો તેની પસંદગી સરકારે વખતોવખત બહાર પાડ્યા હોય તે હુકમો અનુસાર, અનુસૂચિત જાતિઓ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિઓ સાથે જે અનામત જગ્યાઓ માટે જોગવાઈ કરવામાં આવશે તે અનામત જગ્યાના એકદર કોટા સામે ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

૫. વયમર્યાદા સંબંધી ખાસ જોગવાઈ.—અનામત ખાલી જગ્યાઓ ઉપરની નિમણૂક માટે જે માજી-સૈનિકો સંઘના સશસ્ત્ર દળોમાં છ મહિનાની સળંગ સેવા કરતાં ઓછી ન હોય, તેટલી સેવા કરી હોય તે દરેક માજી-સૈનિકને તેની ખરેખર ઉંમરમાંથી થોડી સેવાની મુદત બાદ કરવાની છૂટ આપવામાં આવશે અને જે પરિણામક ઉંમર જે જગ્યા અને સેવા માટે તે નિમણૂક મેળવવા માગતા હોય તે જગ્યા અને સેવા માટે ઠરાવેલી વધુમાં વધુ વય મર્યાદાથી ત્રણ વર્ષ કરતાં વધુ હોય તેમ ન વધુ તો તેણે વય-મર્યાદા સંબંધી શરતનું પાલન કર્યું છે એમ ગણાશે.

૬. શૈક્ષણિક લાયકાતો સંબંધી ખાસ જોગવાઈ.—(૧) નિમ્ન કક્ષાની પંચાયત સેવામાંની પટાવાળા, દફતરી, જમાદાર અને રેકર્ડ શોર્ટરની જગ્યાઓ પૈકીની કોઈપણ જગ્યામાં કોઈ અનામત રાખેલ ખાલી જગ્યા ઉપરની નિમણૂક માટે, જે માજી-સૈનિકે સંઘના સશસ્ત્ર દળોમાં ત્રણ વર્ષ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી સેવા કરી હોય તે દરેક માજી-સૈનિકને ઠરાવેલી શૈક્ષણિક લાયકાતમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ પેટા-નિયમના હેતુ માટે સેવાની મુદતની ગણતરી કરતી વખતે કોઈ વ્યક્તિએ સંઘના સશસ્ત્ર દળોમાં જે સેવા કરી હોય તે સેવાની મુદતમાં, જે મુદત દરમિયાન તેણે ભારત સરકારના મુલકી પાતામાં સેવા આપેલ હોય તેવી કોઈ મુદતનો સમાવેશ થશે.

(૨) પેટા-નિયમ (૧) માં ઉલ્લેખેલ હોય તે સિવાયની જગ્યાઓમાં કોઈપણ અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યા ઉપરની નિમણૂક માટે, નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારી, પોતાની વિવેકબુદ્ધિ અનુસાર આવા માજી-સૈનિકની આધિકૃતિને ધ્યાનમાં લઈને, આવી જગ્યાઓ ઉપરની નિમણૂક માટે અન્યથા પાત્ર હોય તેવા માજી-સૈનિકોની તરફેણમાં આવી જગ્યાઓના સંબંધમાં ઠરાવેલી ઓછામાં ઓછી કોઈ શૈક્ષણિક લાયકાતો હોય, તો તેમાં છૂટછાટ મૂકી શકશે.

(૩) ઉચ્ચ કક્ષાની પંચાયત સેવાની જગ્યાઓના વર્ગોમાં કોઈ અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓ ઉપરની નિમણૂક માટે, જે મેટ્રીક્યુલેટ માજી-સૈનિકે સંઘના સશસ્ત્ર દળોમાં ૧૫ વર્ષ કરતાં ઓછી ન હોય તેટલી સેવા કરી હોય તે માજી-સૈનિકને, જે શબ્દમાં ભારતીય સેન્ય ખાસ શિક્ષણ પ્રમાણપત્ર અથવા નીકા અથવા હવાઈ દળમાં તત્સમાન પ્રમાણપત્ર મેળવેલ હોય તેવા માજી-સૈનિકનો સમાવેશ થાય છે તેને જે જગ્યાઓ માટે જરૂરી ઠરાવેલ શૈક્ષણિક લાયકાત સ્નાતક હોય અને —

(ક) ટેકનિકલ અથવા વ્યાવસાયિક પ્રકારનો કાર્યાનુભવ જરૂરી ન હોય; અથવા

832
શ્રી

(ખ) બિન-ટેકનિકલ વ્યાવસાયિક અનુભવ જરૂરી હોવાનું ઠરાવેલ હોય તે છતાં, નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારીને એવી ખાતરી થાય કે ટૂંક સમય-ગાવા માટે છૂટક-કામ પર તાલીમ થઈને માજી-સેનિકે જગ્યાની ફરજ બજાવવાનું અપેક્ષિત છે:

ત્યારે તે જગ્યાઓ ઉપરની નિમણૂક માટે પાત્ર ગણી થાયશે.

(ક) ઉચ્ચ કક્ષાની પંચાયત સેવાના અને નિમ્ન કક્ષાની પંચાયત સેવાના વર્ગોમાં કોઈપણ અનામત રાખેલી ખાલી જગ્યાઓ ઉપરની નિમણૂક માટે, ઠરાવેલી ઓછામાં ઓછી શૈક્ષણિક લાયકાત મેટ્રિક્યુલેશન હોય, ત્યારે નિમણૂક કરનાર સત્તાધિકારી, પાતાની વિવેકબુદ્ધિ અનુસાર જ માજી-સેનિકે ભારતીય સેન્ય વર્ગ-૧ પરીક્ષા અથવા તોફા અથવા હવાઈ દળમાં તેની સમાન પરીક્ષા પાસ કરી હોય અને જેણે સંઘના સચેત્ર દળોમાં ઓછામાં ઓછી ૧૫ વર્ષની સેવા કરેલ હોય અને તેના અનુભવ અને અન્ય લાયકાતો ધ્યાનમાં લેતાં, અન્યથા જ્યાં જગ્યા ધરાવવા માટે વેતન મુક્તિ હોય તે માજી-સેનિકની તરફથી ઓછામાં ઓછી શૈક્ષણિક લાયકાતોમાં છૂટછાટ મૂકી શકશે.

૭. પસંદગી માટેનું નિમ્ન ધોરણ.—સીધી ભરતીની લાભતામાં, માજી-સેનિકો માટે અનામત રાખેલી તમામ ખાલી જગ્યાઓ ભરવા માટેના સામાન્ય ધોરણોના આધારે તેમનામાંથી પૂરતી સંખ્યામાં ઉમેદવારો ઉપલબ્ધ ન હોય, તો માજી-સેનિકના વર્ગના ઉમેદવારોની પસંદગી અનામત-કોટામાંની ઘટ પૂરી કરવા માટે છૂટછાટ મૂકેલા પસંદગીના ધોરણ હેઠળ એ ધરતને અધીન રહીને કરી શકાય કે આવી રીતે છૂટછાટ મૂકવાથી, આવા ઉમેદવારો કરતાં હોય તે કમગોચીના સ્તરને અસર થવી જોઈએ નહિ.

૮. ભરતી નિયમોમાં સુધારો.—પંચાયત સેવા હેઠળની નિમ્ન કક્ષાની પંચાયત સેવા અને ઉચ્ચ કક્ષાની પંચાયત સેવામાંની જગ્યાઓ પેક્ટોની કોઈ જગ્યા ઉપરની ભરતીનું નિયમન કરતા તમામ નિયમો, આ નિયમોની જોગવાઈઓને અધીન રહેશે અને તદનુસાર તેનો અર્થ કરવામાં આવશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

નિરંજન સીંધ,
સરકારના સચિવ.